

ČESKÝ FILM PO ROCE 1989

24. 9. 2021

Mgr. Jitka Lanšperková

Organizace kurzu

- Přednáška každý pátek 10:00 – 11:30
- Videotime každý pátek 11:40 -13:50
- Cca 11 přednášek
- 22. 10. a 29. 10. přednášky NEBUDOU

Povinnosti a dobrovolnost

- Přednášky nejsou povinné, ale vysoce doporučené
- Znalost promítaných/sledovaných filmů **bude součástí** závěrečného testu
- Četba označená jako povinná, je povinná a její znalost **bude součástí** závěrečného testu
- Četba označená jako dobrovolná, je dobrovolná a v závěrečném testu se nebude vyskytovat

Ukončení předmětu

- Závěrečný test
- 5 otevřených otázek, z nichž bude min. jedna věnovaná povinným filmům a min. jedna věnovaná povinné četbě
- Forma testu – ideálně prezenční písemná
- 17. 12. 2021 – možnost předtermínu

Kdo vás učí a proč?

- Téma magisterské práce – produkční strategie dokumentárního filmu 2012–2016
 - *Vedoucí práce doc. Lucie Česálková*
- Téma disertační práce – český dokumentární film 90. let
 - *PhDr. Jaromír Blažejovský*
- Bývalá editorka dok.revue – žurnálu pro dokumentární film, 2015–2019
 - www.dokrevue.cz

Co (asi) probereme

- Privatizaci
- Soukromé produkční firmy a jejich začátky
- Filmové instituce a jejich vývoj
- Dokumentární film po roce 1989
- Filmové festivaly
- Fenomén digitalizace
- Výrazné osobnosti a jejich filmy

Malý průzkum

Symboly 90. let

In Czechia we don't say "Look at that retro mullet hairstyle!", we say "Tyvole, čum! Vpředu byznys vzadu party, pure devadesátky jak vyšitý!" and I think that's beautiful.

Symboly 90. let

Symboly 90. let

- Tetris
- Jarda Jágr
- Nagano
- Zlaté stránky
- Loterie
- Telefonní budky
- Family Frost
- Tamagoči
- Fax
- Lunetic
- Kelly Family
- Soukromé televize
- Diskety
- šušťákovka

Pure devadesátky

- <https://www.facebook.com/puredevadesatky>

Česká společnost v 90. letech

- Chaozz – Policyjee
- <https://www.youtube.com/watch?v=HRGDWWBqIDk>

Česká společnost v 90. letech

- Zásadní životní zlom
- Vláda lidu – demokracie
- Příliš velká očekávání
- Euforie
- Otevřené hranice – cestování, trh!
- Křiklavé barvy místo šedi
- Obrovské množství výběru
- PRIVATIZACE, RESTITUCE (98 % majetku patřilo státu)
- Vzestup erotiky – polonahé fotografie v časopisech
- Jiří Kájinec – útěky z vězení

Česká společnost v 90. letech

- Nová politika
- Nové zákony
- Rozpad Československa
- Dynamika
- První svobodné volby

Chování diváka v 90. letech

- Chodil do půjčovny pro VHS
- Sledoval televizi – nové soukromé kanály
- Sledoval video
- Chodil do kina spíše méně

Co je to český film?

Co je to český film?

- Film natočený v Česku?
- Film financován z českých peněz?
- Film natočený Čechem?
- Film o Češích?
- Film o Česku?
- Film s Čechy?

Mette Hjortová: Kinematografie malého národa

- Velikost populace vs. kupní síla vs. převaha zahraničních filmů (typicky USA)
- Stát je malý jenom ve vztahu k většímu
- Malé státy nejsou zmenšeniny velkých států, mají svá specifika
- Jiné typy problémů – malá kupní síla, omezené možnosti odbytí
- Důležitým faktorem je velikost populace, ta určuje velikost trhu

Co se stalo po roce 1989

- Rozpad Československa
- Privatizace
- Návrat trezorových filmů
- Zmizela cenzura

Rok 1989 – vertikální dezintegrace

- 17. 11. 1989 sametová revoluce
 - *Konec komunistického režimu*
 - *Nastolení demokracie*
 - *Orientace na otevřený trh a kapitalismus*
 - -> **PRIVATIZACE ČESKÉHO FILMU**
 - postupně vznikají malé soukromé firmičky na výrobu (nejen) filmu

Benešovy dekrety

- **Soukromá výroba filmu byla zpočátku nelegální!**
 - Benešovy dekrety byly zrušeny až v roce 1993
 - Novela zákona o kii nebyla dostatečnou prioritou = schválení trvalo několik let (do roku 2012)
 - Nutno dekrety kreativně obcházet

Spor o Tankový prapor

<https://archiv.ihned.cz/c1-54359400-jak-se-tocil-tankovy-prapor>

Povinný film

- **Tankový prapor**
- r. Vít Olmer
- 1991

Povinná četba

- Mette Hjort: *The cinema of a small nation*
- Bude ve studijních materiálech

- Wohlhofner, Vladimír (1991): *Spor o první soukromý film*. Scéna, č. 14.
- <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=Scena/16.1991/14/5.png>
- <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=Scena/16.1991/14/8.png>

Dobrovolná četba

- Jak se točil Tankový prapor, Hospodářské noviny
- Ve studijních materiálech
-